

Asia: VN/14302/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta uudeksi ilmastolaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esityksestä

Uudenmaan ELY-keskus yhtyy Pirkanmaan ELY-keskuksen laatimaan ELYjen yhteiseen lausuntoon suurimmilta osin, ja lisäksi lausuu omalta osaltaan seuraavassa esitetyn mukaisesti.

Hallituksen esitys ilmastolaiksi on edistysaskel, ja Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan uusi lainsäädäntö mahdollistaa ilmastomuutoksen torjunnan ja siihen varautumisen nykyistä lainsäädäntöä paremmin. ELY-keskuksilla on tehtäväkenttensä kautta monialainen mahdollisuus edistää ilmastotavoitteita omassa työssään. Ilmastokysymyksen menestyksellinen huomioon ottaminen monimuotoisissa, useita hallinnonaloja usein yhdistävissä kokonaisuuksissa edellyttää erityistä asiantuntemusta ja perehtyneisyyttä ilmastokysymyksiin. ELY-keskuksilla on käytössään paitsi laaja sektorikohtainen asiantuntemus, myös merkittävä tietovaranto moninaisesti ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyviin kysymyksiin kytkeytyen.

Hiilineutraaliustavoite ja päästövähennystavoitteet (2 §)

Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan on hyvä, että lakiin on kirjattu konkreettiset ja kunnianhimoiset tavoitteet.

Valtion viranomaisen ja kunnallisen viranomaisen edistämismääräykset (5 §)

Uudenmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan esitykseen kirjattu valtion viranomaisen rooli on oikeasuuntainen. Alueellisilla toimijoilla on lain toimeenpanossa merkittävä rooli. ELY-keskuksen ilmastotyötä määrittävät myös useiden substanssilakien kautta tulevat säädökset, ja tarkemmat tavoitteet ja tehtävät määrittyvät tulossopimus- ja strategiaprosesseissa yhdessä ohjaavien ministeriöiden ja keskusvirastojen kanssa. Uudenmaan ELY-keskus pitää tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisena, että laki on rajattu kansallisen ilmastotyön tasolle. Jos lakiin otettaisiin mukaan yksityiskohtaisempia säädöksiä alueelliselle ilmastotyölle, esim. valtion viranomaisen yksittäisiä tehtäviä, tämä vaatisi tarkempia selvityksiä ja erityisesti resurssivaikutusten arviointia. Alueilla tulee voida päättää itse, mitkä organisaatiot koordinoivat alueen ilmastotyötä, laativat

alueen ilmastostrategian, tiekartan, suunnitelmat ja seuraavat toteutumista jne. Uudellamaalla Uudenmaan liitto on tehnyt hyvää ja aktiivista ilmastotyötä, ja Uudenmaan ELY-keskus on tässä mukana tiiviissä yhteistyössä. Kuntien vahvan roolin ja Uudenmaan liiton ilmastoressurssien ansiosta tämä on luonteva tapa toimia Uudellamaalla. Uudenmaan ELY-keskus täydentää ja toteuttaa alueellista ilmastotyötä omalta osaltaan ja on myös ELY-keskuksen strategiassa nostanut ilmastoasiat vahvaksi painopisteeksi. Uudenmaan laajan toimijakentän johdosta ilmastotyössä tarvitaan vahvaa yhteistyötä. Jotta varmistetaan tavoitteiden tehokas saavuttaminen, monipuolinen yhteistyö sekä olemassa olevien lainsäädäntöjen yhteensovittaminen moninaisten ilmastokysymysten kanssa, tulisi ELY-keskuksille osoittaa riittävät ja vakinaiset ilmastotyöresurssit niin hillinnän kuin sopeutumisenkin kysymyksissä suhteutettuna myös alueen toimintakentän laajuuteen. Tämä tehostaisi mm. alueilla tehtävää työtä sekä edesauttaisi prosessien etenemistä.

Suunnittelujärjestelmä, erityisesti uusi maankäyttösektorin suunnitelma (7–13 §)

Maankäyttösektorin mukaan ottaminen ilmastolakiin on oikea ja tarpeellinen lisäys. Maankäyttösektorin ilmastovaikutukset ovat monimuotoisia ja niiden arviointi on haastavaa. Lain toimeenpanossa on pyrittävä edelleen kehittämään tähän liittyvää osaamista.

Ilmastopolitiikan seuranta ja ilmastovuosikertomus (15–18 §)

-

Saamelaiskulttuurin edistäminen, saamelainen ilmastoneuvosto (mm. 14 §, 21 §)

-

Suomen ilmastopaneeli (20 §)

-

Muutoksenhaku (22 §)

-

Esityksen vaikutukset

-

Muita huomioita

-

Pääkkönen Satu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Pesola Jaakko
Uudenmaan ELY